

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobkyně: **SAZEL s.r.o.**, IČO: 27864111
sídlem U Jezu 33, Černé Budy, Sázava
zastoupena advokátkou Mgr. Anetou Srnovou
sídlem Národní 58/32, Nové Město, Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Smíchov, Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 8. 8. 2022, č. j. 093116/2022/KUSK,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný k odvolání žalobkyně změnil rozhodnutí Městského úřadu Benešov (dále též „vodoprávní úřad“) ze dne 24. 5. 2022, č. j. MUBN/235875/2022/OOPLH, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) tak, že žalobkyni uložil pokutu ve výši 40 000 Kč namísto

původních 45 000 Kč. Vodoprávní úřad uznal prvostupňovým rozhodnutím žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 23. 1. 2023 (dále jen „stavební zákon“), neboť v období od konce září do poloviny října 2018 na pozemku parc. č. 528 v katastrálním území a obci Rabyně (*pozn. soudu* – všechny nemovité věci uvedené v tomto rozsudku se nacházejí ve stejném katastrálním území) a pod pozemkem parc. č. 1199/1 žalobkyně provedla v rozporu s § 108 odst. 1 stavebního zákona a § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění účinném do 22. 12. 2023 (dále jen „vodní zákon“) stavební úpravu vodního díla – Nového nedvěžského rybníka spočívající ve stavbě nového vypouštěcího zařízení (betonového požeráku) bez stavebního povolení nebo jiného opatření vodoprávního úřadu.

Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítá, že její jednání nenaplnilo znaky daného přestupku, neboť byla pouze stavebním podnikatelem [§ 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona], nikoliv stavebníkem [§ 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona]. Stavebníkem byla společnost MICHAEL RANCH spol. s r.o., IČO: 61681547, (dále jen „MICHAEL RANCH“). Jednatel žalobkyně sice dne 22. 1. 2020 vypověděl, že objednávku díla učinil M. Š., ten však jednal jako jednatel společnosti MICHAEL RANCH. To vyplývá z důkazů i z vyjádření právní zástupkyně MICHAEL RANCH a M. Š. ze dne 17. 4. 2019. Je otázkou, proč nebylo zahájeno správní řízení se stavebníkem, který měl povinnost zajistit projektovou dokumentaci a potřebná povolení. V souběžném řízení o nařízení odstranění stavby jedná žalovaný s M. Š. jako se stavebníkem a tak k němu přistupovala i Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace, IČO: 00066001, (dále jen „KSÚS“) z titulu vlastnictví nemovitosti. Ve stejném duchu se vyjádřil zástupce obce Rabyně dne 6. 5. 2019. Žalobkyně je pouze v postavení stavebního podnikatele.
3. Podle žalobkyně není pravdou, že by nebyly pořízeny důkazy, že stavbu objednala společnost MICHAEL RANCH. Důkazem je prohlášení zhotovitele ze dne 6. 4. 2019 směřované stavebníkovi, investorovi a objednateli díla, kterými je společnost MICHAEL RANCH. Tato společnost má rybník v nájmu, užívá jej k podnikání a spravuje. Právě stavebníka se žalobkyně ptala na povolení a stavebník to potvrdil. Žalobkyně si z opatrnosti najala jako odpovědnou osobu stavebního inženýra Ing. O. S. k dozorování a konzultacím. Jím vypracovanou dokumentaci donesla vodoprávnímu úřadu, který ji nepřevzal s odůvodněním, že byl vyzván M. Š. jako stavebník a vlastník rybníka. M. Š. nebyl po celou dobu přestupkového řízení vyslechnut a k věci se nevyjádřil.
4. Žalobkyně rovněž namítá plytkost odůvodnění prvostupňového rozhodnutí ohledně výše pokuty bez vysvětlení pojmu „vyšší závažnost zásahu do zákonem chráněného zájmu“. To uznal i žalovaný, nicméně napadené rozhodnutí postavil na domněnkách bez specifikace společenské nebezpečnosti jednání. Je bezpředmětné, že žalovaný odkázal na jiná dřívější jednání žalobkyně, neboť tyto skutky nesouvisejí s projednávanou věcí. Žalobkyně se zajímala, zda jsou veškerá plnění a dokumentace v pořádku, leč objednatel jí podal lživé informace. Žalobkyně jako stavební podnikatel neměla povinnost tyto informace zjišťovat. Absentuje příčinná souvislost mezi jednáním žalobkyně a škodou, která ani nevznikla. Nebylo prokázáno jiné jednání kromě absence stavebního povolení, které údajně měla zajišťovat žalobkyně. Žalovaný navíc při dovozování přítěžující okolnosti zpochybňuje svou vlastní argumentaci.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje, aby byla jako nedůvodná zamítnuta. Odkazuje na závazné závěry rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2021, č. j. 55 A 24/2021-21, a zdůrazňuje, že žalobní námitky jsou příliš obecné. Polemika o opakovaném provádění nepovolených stavebních prací byla z napadeného rozhodnutí vypuštěna. Konflikt žalobkyně se zákonem je v odůvodnění konkretizován odkazem na rozhodnutí, které je žalobkyni jistě známo. Žalovaný se vypořádal se všemi námitkami i se závazným právním názorem soudu. Za nepovolené stavební úpravy byla M. Š. jakožto fyzické osobě uložena pokuta. Nepovolené stavební úpravy provedla žalobkyně. Není pravdou, že objednatelem byla obchodní korporace. V odporu proti příkazu žalobkyně uvedla, že výměnu požeráku provedla na objednávku M. Š. a po protržení hráze provedla jako reklamaci opravu zřejmě v roce 2019. Žalobkyně uvedla, že takovéto práce provádí od roku 1968. Totéž žalobkyně uvedla v protokolu o ústním jednání dne 22. 1. 2020 včetně zmínky o dotazu na M. Š., zda oprava podléhá povolení, k čemuž jí M. Š. žádnou listinu nedal. Žalovanému není jasné, co myslí žalobkyně tím, že zpochybňuje svou vlastní argumentaci. Žalovaný konstatoval přitěžující okolnost, tj. předchozí konflikt žalobkyně s vodním zákonem. Neprokázání příčinné souvislosti vyhodnotil při snížení výše sankce. Důkazy, z jakých žalovaný vycházel, jsou v napadeném rozhodnutí uvedeny.

Replika žalobkyně

6. Žalobkyně v replice rekapituluje závěry rozsudku zdejšího soudu č. j. 55 A 24/2021-21. Vodoprávní úřad řízení nedoplnil. To zajistila žalobkyně svým aktivním jednáním, neboť byla nahlédnout do spisu. Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je plytké. Žalovaný se je snaží rozvinout, nicméně naráží na nedostatek důkazů. Žalovaný rezignoval na zjišťování účinků přestupku, avšak neodhlédl od nich při stanovení sankce. Odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je zkratkovité a žalovaný věc hodnotí na základě spisu, ve kterém se nic nezměnilo. Kalkuluje s předchozím protiprávním jednáním žalobkyně, avšak nepřipojil k tomu žádný spis a ani na něj neodkázal. Žalovaný neupřesnil popis skutku tak, aby z něj vyplýval rozsah stavebních úprav bez povolení. Žalovaný se tak neřídil zásadou v pochybnostech ve prospěch obviněného a zaměnil jednotlivé subjekty. Žalobkyně nesouhlasí, že by žaloba byla obecná. Žalobkyně měla právní vztah se společností MICHAEL RANCH, nikoliv s jejím jednatelem. Většinu času jednala s ním a jako laika ji nenapadlo, že je u osob nutné upřesňovat pozice a funkce. Žalovaný nezkoumal propojení rolí v celé kauze a vše hodnotil tak, jak mu bylo předloženo, aniž by provedl vlastní hodnocení důkazů.

Jednání

7. Při jednání dne 13. 3. 2024 účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

Podstatný obsah správního spisu

8. Dne 18. 4. 2019 KSÚS podala vodoprávnímu úřadu podnět k zahájení řízení s M. Š. Uvedla, že dne 25. 12. 2018 bylo KSÚS oznámeno propadnutí hráze. Při místním šetření dne 27. 12. 2018 bylo zjištěno poškození komunikace III/1064 a hráze Nového nedvězského rybníka v důsledku neodborné činnosti při opravě výpustního objektu jeho majitelem. Ačkoliv byl majitel poučen o tom, že je třeba vyhotovit projektovou dokumentaci na opravu hráze, požádat o zvláštní užívání komunikace a souhlasná stanoviska silničního správního úřadu a odboru životního prostředí, započal s opravou hráze. Příloha

podnětu obsahuje fotografie z místního šetření včetně požeráku rybníka (rybník byl vypuštěný), klestím zatarasené silnice na hrázi rybníka a protržené části hráze rybníka.

9. Ve vyjádření ze dne 6. 5. 2019 starosta obce Rabyně ohledně opravy Nového nedvěžského rybníka sdělil mimo jiné vodoprávnímu úřadu, že na podzim 2018 po výlovu rybníka si vlastník rybníka M. Š. najal žalobkyni, aby instalovala nový betonový požerák. Po špatném napojení stávajícího dřevěného odtokového potrubí došlo k dalšímu protékání hráze. Žalobkyně na podzim odbagrovala z každé strany hráze. Starosta obce vyjádřil domněnku, že byla narušena stabilita a statika hráze. Zdůraznil, že nebyla zpracována projektová dokumentace a nebylo vydáno stavební povolení. Vyjádřil nesouhlas s uzavřením komunikace na hrázi rybníka.
10. Součástí spisu je též petice občanů a vlastníků nemovitostí v obci Rabyně (doručená vodoprávnímu úřadu dne 9. 8. 2019) vyjadřující nesouhlas s uzavřením komunikace – silnice č. III/1064 na hrázi Nového nedvěžského rybníka.
11. Dne 2. 7. 2019 vodoprávní úřad učinil záznam o tom, že dne 10. 5. 2019 zahájil řízení o odstranění stavby „*stavební úpravy nádrže Nedvěžský nový rybník – výměna požeráku a výpustného zařízení*“ na pozemcích parc. č. 528 a parc. č. 1199/1, které byly provedeny bez stavebního povolení. Dne 2. 7. 2019 proběhlo místní šetření, při němž vodoprávní úřad zjistil, že byl rybník napuštěn a v blízkosti hráze byl osazen nový betonový požerák. Výpustné potrubí již bylo uloženo v tělesu hráze. U hráze se nacházela též 3 plastová potrubí pravděpodobně k odběru povrchových vod z rybníka. Povolení vodoprávního úřadu k odběru povrchových vod nebylo v archivu dohledáno.
12. Rozhodnutím ze dne 10. 7. 2019, č. j. MUBN/85356/2019/OVH, vodoprávní úřad nařídil odstranění části stavby vodního díla „*stavební úpravy nádrže Nedvěžský nový rybník – osazení požeráku a výpustného zařízení*“ na pozemcích parc. č. 528, parc. č. 1199/1 a parc. č. 490/4, a to objektu požeráku a výpustného odtokového potrubí ve vlastnictví M. Š. Betonový požerák byl osazen v místě prostoru zdrže a následně bylo položeno nové výpustní potrubí vedoucí přes uvedené pozemky do vodního toku Třeblová. Stavební práce byly provedeny společností najatou majitelem nádrže bez řádného povolení vodoprávního úřadu, souhlasu dotčených orgánů a KSÚS jednající za vlastníka stavbou dotčeného pozemku.
13. Dne 28. 11. 2019 vodoprávní úřad učinil úřední záznam o telefonickém hovoru s vyšetřovatelem z oddělení hospodářské kriminality Policie České republiky, Krajského ředitelství Policie Středočeského kraje, územního odboru Benešov. Vyšetřovatel uvedl, že jednatel žalobkyně k dotazu ohledně zahájení prací vypověděl, že žalobkyně zahájila práce koncem září 2018 a v polovině října 2018 se již rybník napouštěl; žalobkyně uznala reklamaci a provedla opravu komunikace.
14. Příkazem ze dne 28. 11. 2019, č. j. MUBN/207221/2019/OOPLH, vodoprávní úřad uznal žalobkyni vinnou z přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona, jehož se měla dopustit tím, že jako stavební podnikatel v období od konce měsíce září 2018 do poloviny měsíce října 2018 na pozemcích parc. č. 528, parc. č. 1199/1 a parc. č. 490/4 provedla stavební úpravy nádrže Nedvěžského nového rybníka (výměnu požeráku a výpustného zařízení) bez stavebního povolení nebo jiného opatření vodoprávního úřadu, čímž porušila § 15 odst. 1 vodního zákona a § 108 odst. 1 stavebního zákona. Vodoprávní úřad zároveň uložil žalobkyni pokutu ve výši 50 000 Kč.

15. Dne 9. 12. 2019 podala žalobkyně proti příkazu odpor. V něm uvedla, že požerák a výpustné zařízení je jeden objekt. Výměna požeráku spadá pod režim údržby rybníka, a nejde tedy o stavbu podle § 15 odst. 1 vodního zákona a § 108 odst. 1 stavebního zákona. Odmítla vinu za pozdější poruchu hráze, neboť šlo o havárii v důsledku skryté vady hráze a neodborných pokusů vlastníka rybníka a jeho zaměstnanců před nástupem žalobkyně k provedení prací. Ti se několikrát pokoušeli uvolnit potrubí pod hrází pomocí vysokotlaké vody protlakovou soupravou. Vzhledem k tomu, že potrubí pod hrází bylo dřevěné, došlo k narušení krycí desky žlabu a vytvoření kaveren v konstrukci hráze, což žalobkyni nebylo v době provádění výměny požeráku známo. Po naplnění kapacity rybníka na 100 % došlo po cca 40 dnech k průniku vody mimo potrubí z důvodu narušené hráze, rozšíření skrytých kaveren a následnému zhroucení hráze a vozovky. K uznání reklamace žalobkyně přistoupila pod tlakem vlastníka, který by jinak zadal práce jiné společnosti a po žalobkyni požadoval náhradu. Žalobkyně byla přesvědčena, že práce byly provedeny bez vad. Pokud by opravu provedla jiná firma, žalobkyně by se nedostala k důkazům o špatném stavu hráze, a nemohla tak prokázat svou nevinu. Uvedla, že vlastník si nechal zpracovat odborné vyjádření, které její tvrzení podporuje. Stav rybníka byl od počátku havarijní. Jednatel žalobkyně provádí tyto práce od roku 1968 a žalobkyně provedla stovky obdobných zakázek bez závad. Pokud v příkazu vodoprávní úřad uvedl, že nejde o první protiprávní jednání žalobkyně, patrně je míněno obvinění, o kterém se jednatel žalobkyně dozvěděl až po právní moci rozhodnutí, neboť děti, které obsluhují jeho datovou schránku, byly na delší dovolené, a on se tak nemohl odvolat. Tutéž záležitost řeší Česká inspekce životního prostředí, přičemž dle žalobkyně je dvojí postih za jednu věc nezákonný. Pokud jde o obvinění, že žalobkyně nedodržuje podmínky rozhodnutí o povolení k některým činnostem podle § 14 vodního zákona, ve věci byl podán odpor, a nebyla tak ukončena. Žalobkyně vždy jednala s odbornou péčí a v dobré víře, že neporušuje zákon.
16. Dne 22. 1. 2020 při ústním jednání před vodoprávním úřadem se jednatel žalobkyně vyjádřil tak, že stavbu prováděl a že měl objednávku od M. Š. Požerák vyměnili, ale že je celá hráz špatná, nevěděli. Původní požerák byl dřevěný. Jednatel žalobkyně se ptal M. Š., respektive jeho zástupce, jehož jméno si nepamatuje, zda oprava podléhá ohlášení. Žádnou listinu týkající se první části, tedy výměny požeráku, mu nedal, a ujistil ho, že je vše v pořádku. Po výměně požeráku se rybník napustil a žádná vada se neobjevila, takže dílo předali. Po cca 40 až 50 dnech mu telefonoval M. Š., že voda protéká mimo požerák a že došlo ke zborcení hráze a vozovky. Žalobkyně opravu odmítla s tím, že musí mít povolení. Žalobkyně zajistila projektovou dokumentaci. M. Š. ji tlačil, aby opravu provedla, jinak ji zadá jiné osobě a žalobkyně to bude muset platit. Pokud by žalobkyně opravu neprovedla, nezjistila by, kde byla chyba a proč voda začala protékat. Oprava si vyžádala opravu výpustního potrubí, kterou žalobkyně provedla, včetně překopu hráze. Dle názoru žalobkyně zhoršení stavu hráze zavinil vlastník rybníka svými zásahy před výměnou požeráku. Stavbu dozorovala odpovědná osoba. Žalobkyně byla při jednání seznámena s podklady pro rozhodnutí, k nimž neměla připomínky. Neměla ani žádné důkazní návrhy.
17. Rozhodnutím vydaným dne 23. 1. 2020, č. j. MUBN/16359/2020/OOPLH, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 12. 2. 2020, č. j. MUBN/28634/2020/OOPLH, (dále též „první rozhodnutí vodoprávního úřadu“) vodoprávní úřad žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona a uložil jí pokutu 50 000 Kč. Vodoprávní úřad mimo jiné konstatoval, že při nepovolených stavebních úpravách došlo k poškození hráze rybníka a komunikace III. třídy v důsledku neodborné

činnosti při opravě výpustního objektu rybníka žalobkyní a z důvodu bezpečnosti musela být uzavřena pozemní komunikace.

18. Žalobkyně podala proti prvnímu rozhodnutí vodoprávního úřadu odvolání. Namítla, že se nemohla přestupku dopustit, neboť byla stavebním podnikatelem, a nikoliv stavebníkem. Skutková podstata nebyla naplněna, ani pokud jde o rozsah jednání, neboť vodoprávní úřad spojil dvě nesouvisející jednání v jedno, aniž se zabýval jednáním stavebníka. Stav rybníka vodoprávní úřad nezkoumal. Dle žalobkyně důvody poškození hráze nesouvisí s jejím jednáním. Tvrdila a prokázala, že měla zajištěn dozor a dále oprávnění vyžadované zákonem. Zajímala se o to, zda vlastník a stavebník má všechna nutná povolení k provedení opravy požeráku.
19. Rozhodnutím ze dne 14. 4. 2020, č. j. 052500/2020/KUSK, žalovaný první rozhodnutí vodoprávního úřadu zrušil a věc vrátil vodoprávnímu úřadu k novému projednání. V odůvodnění konstatoval, že provedení změny stavby bez povolení se může dopustit jak stavebník, tak stavební podnikatel. Žalobkyně spáchala přestupek jako stavební podnikatel. V průběhu řízení však nebylo odpovídajícím způsobem zkoumáno, zda k následnému zborcení hráze došlo důsledkem neodborně provedených stavebních prací při výměně požeráku. Zástupce žalobkyně tuto souvislost odmítl s tím, že stavbu dozorovala odpovědná osoba, přičemž ani dle odborného vyjádření, které si nechal zpracovat vlastník rybníka, nelze spatřovat příčinu ve stavbě nového požeráku. Vodoprávní úřad neměl při stanovení výše pokuty zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Vodoprávní úřad přihlédl k tomu, že neodborné provedení stavby způsobilo zborcení rybníční hráze, avšak tento závěr neměl prověřen. Vysvětlení žalobkyně, proč přistoupila k provedení rekonstrukce v rámci reklamace, žalovaný hodnotil jako věrohodné. Obranu žalobkyně nelze akceptovat, neboť společnost dlouhodobě působící v oblasti výstavby vodních nádrží a rybníků by si měla nechat od objednatele povolení předložit, případně se dotázat vodoprávního úřadu. Žalovaný uložil vodoprávnímu úřadu prošetřit, zda lze prokázat příčinnou souvislost s následným zborcením hráze, přičemž se nabízí výslech odpovědné osoby a seznámení se se závěry odborného vyjádření, které si měl nechat zpracovat vlastník rybníka. Pokud se příčinnou souvislost nepodaří prokázat, nelze přičítat žalobkyni k tíži následné zborcení hráze.
20. Do správního spisu bylo doplněno oznámení zástupkyně M. Š. adresované KSÚS ze dne 17. 4. 2019 o opravě hráze, v němž uvedla, že oprava hráze byla dokončena a předána bez vad žalobkyní v dubnu 2019. Oprava byla provedena na základě objednávky M. Š. dle smlouvy o dílo ze dne 15. 1. 2019 z důvodu havarijního stavu hráze, kdy docházelo k významnému průsaku vody. S odkazem na prohlášení žalobkyně jako zhotovitele upozornila, že nemůže být obnoven provoz vozidel po hrázi rybníka. Součástí správního spisu je též prohlášení žalobkyně jako zhotovitele ze dne 6. 4. 2019 (příloha předávacího protokolu), v němž je uvedeno, že dílo, jehož předmětem byla oprava hráze, bylo provedeno dle smlouvy o dílo ze dne 15. 1. 2019 a bylo dokončeno a předáno bez vad; žalobkyně prohlašuje, že na dílo poskytne záruku dvou let za podmínky, že na hrázi bude vyloučen provoz všech motorových vozidel. Při případném obnovení provozu existuje vysoké riziko opětovného poškození hráze a průsaku vody z rybníka, neboť hráz není na takový provoz koncipována. Dále byl do spisu doplněn protokol o kontrole prováděné Městským úřadem Benešov, odborem výstavby a územního plánování, oddělením silničního správního úřadu, zahájené dne 17. 5. 2019. Předmětem kontroly bylo provádění stavebních prací v tělese silnice III/1064 a v silničním pozemku parc. č. 1199/1 v souvislosti s činnostmi na pozemku parc. č.

528, které měly být provedeny bez rozhodnutí o povolení zvláštního užívání komunikace. Při kontrole bylo zjištěno, že ve staničení silnice č. III/1064, km cca 0,4105 až 0,4235, byly provedeny stavební práce v tělese silnice a v silničním pozemku parc. č. 1199/1 zahrnující provedení výpustního objektu (zatrubnění) Nového nedvěžského rybníka, uložení potrubí a provedení krytu vozovky, a to bez povolení příslušného silničního správního úřadu.

21. Součástí správního spisu je také podání M. H., bytem X, v němž uvádí, že poskytuje fotografie, které dokládají, že stav hráze byl vyhovující, neboť voda hrází neprotékala; k jejímu úniku došlo až po instalaci nové betonové kaberny v říjnu 2018; došlo k neodborné instalaci kaberny.
22. V podání ze dne 27. 10. 2020 žalobkyně mimo jiné navrhla výslech několika osob (vlastníka rybníku, odpovědné osoby a M. H.) a dále, aby bylo doplněno dokazování o odborné vyjádření, které si nechal zpracovat vlastník rybníka, a znaleckým posudkem z oboru výstavby vodních děl ke zjištění příčinné souvislosti mezi rekonstrukcí požeráku a zborcením hráze.
23. Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2020, č. j. MUBN/197384/2020/OOPLH, (dále jen „druhé rozhodnutí vodoprávního úřadu“) shledal vodoprávní úřad žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Vodoprávní úřad uvedl, že příčinná souvislost mezi stavebními pracemi prováděnými žalobkyní a zborcením rybníční hráze není relevantní, neboť rozhodné je absentující stavební povolení. Byl porušen veřejný zájem, aby správní orgán mohl dohlédnout na stavební úpravy vodního díla. Žalobkyni je ukládán trest za nepovolené práce, nikoliv za způsob jejich provedení. Důkazem nepovolených prací je absence stavebního povolení. K námitce ohledně havarijního stavu hráze vodoprávní úřad uvedl, že práce byly provedeny v období září až října 2018 a nebyly oznámeny jako havárie. Nebyly naplněny znaky krajní nouze, neboť neexistovalo přímo hrozící nebezpečí, jelikož rybník byl vypuštěn. Došlo ke škodám na majetku třetích osob a omezení práv uživatelů. Žalobkyně mimo jiné ohrozila bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Nebezpečnost jednání plyne již z toho, že naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku. Žalobkyně svým jednáním porušila povinnosti stanovené v § 15 odst. 1 vodního zákona a § 108 odst. 1 stavebního zákona, a naplnila znaky přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Žalobkyně porušila zákonem chráněný zájem, přičemž nejde o první protiprávní jednání. Vodoprávní úřad uložil pokutu ve výši 45 000 Kč, neboť přihlédl ke snaze žalobkyně situaci napravit. Sankce byla uložena na spodní hranici zákonného rozpětí. Pokud jde o majetkové poměry, žalobkyně vlastní vodní elektrárnu.
24. Žalobkyně podala proti druhému rozhodnutí vodoprávního úřadu odvolání. V něm mimo jiné uvedla, že přestupku se nemohla dopustit, neboť nebyla stavebníkem, ale stavebním podnikatelem. Vodoprávní úřad nezkoumal příčinnou souvislost s poškozením komunikace a hráze. Ve spisové dokumentaci není žádný důkaz, o který by bylo možné rozhodnutí opřít. Vodoprávní úřad se jeví být podjatým. Spojil dvě nesouvisející jednání – opravu požeráku a řešení havarijního stavu hráze. Vytkla vodoprávnímu úřadu, že označil příčinnou souvislost za nepodstatnou, nezabýval se účastí třetích osob a skutečným stavem rybníka a hráze a neprokázal rozsah jednání žalobkyně.
25. Rozhodnutím ze dne 5. 1. 2021, č. j. 173523/2020/KUSK, žalovaný o odvolání žalobkyně rozhodl tak, že v chybně formulovaném předposledním řádku výroku druhého rozhodnutí

vodoprávního úřadu opravil částku uložené pokuty ze 40 000 Kč na 45 000 Kč. Ve zbytku se žalovaný plně ztotožnil se závěry vodoprávního úřadu.

26. Rozsudkem č. j. 55 A 24/2021-31 zdejší soud k žalobě žalobkyně rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2021 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud se ztotožnil se žalovaným, že subjektem přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona je i stavební podnikatel. Prokázání příčinné souvislosti mezi jednáním žalobkyně a poškozením komunikace a hráze rybníka není nezbytné, neboť znakovou skutkovou podstatu přestupku není vznik škody. Z druhého rozhodnutí vodoprávního úřadu ale nebylo zřejmé, zda to nekladl žalobkyni k tíži. Nebylo patrné, jakým způsobem byla hodnocena povaha a závažnost přestupku a zda vodoprávní úřad přihlédl k poškození hráze (příčinnou souvislost vodoprávní úřad a žalovaný nezkoumali). Rozhodnutí podle soudu nebyla postavena na vyjádření M. H. ohledně stavu hráze. Soud pak nepovažoval za důvodnou námitku týkající se odmítnutí důkazu projektovou dokumentací k opravě poruchy hráze předložené žalobkyní, neboť neuvedla, co tím mělo být prokázáno. Soud uložil žalovanému, aby v dalším řízení upřesnil popis skutku, neboť žalobkyně upozornila na to, že správní orgány hovoří o požeráku a vypouštěcím zařízení rybníka, ačkoliv požerák je právě vypouštěcím zařízením rybníka. Soud se neztotožnil s námitkou, že žalovaný spojil jednání více osob, neboť bylo prokázáno, že žalobkyně provedla výměnu původního dřevěného požeráku za nový v období od září do října 2018. Žalobkyně to uvedla v odporu ze dne 8. 12. 2019 i při ústním jednání dne 22. 1. 2020. Soud neshledal relevantním odkaz žalobkyně na prohlášení ze dne 6. 4. 2019 o předání dokončeného díla bez vad, neboť z dokazování neplyne, že bylo nutné provést výměnu požeráku neprodleně z důvodu havarijního stavu hráze. Stejně tak se soud neztotožnil s námitkou, že spisová dokumentace neobsahuje důkaz prokazující vinu žalobkyně. K neprovedení výslechu M. Š. žalobkyně neuvedla, jaké skutečnosti jím měly být zjištěny. Stejně tak byl v pořádku dotaz vodoprávního úřadu na Policii České republiky za účelem zjištění doby stavebních prací, a zda není vedeno trestní řízení. Rozhodnutí pak nevychází ze sdělení obyvatele části obce Nedvězí M. H., navíc zájem obyvatele o stav rybníka, po jehož hrázi prochází komunikace III. třídy, nelze považovat za nestandardní. Podání M. H. nebylo učiněno ke konkrétní spisové značce. Není tím tak založena podjatost úřední osoby.
27. Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2021, č. j. 14721/2021/KUSK, žalovaný v návaznosti na zrušující rozsudek zdejšího soudu č. j. 55 A 24/2021-31 zrušil druhé rozhodnutí vodoprávního úřadu a věc mu vrátil k novému projednání.
28. Vodoprávní úřad následně vydal **prvostupňové rozhodnutí**. V jeho odůvodnění uvedl, že nyní přesně popsal skutek ve výroku rozhodnutí a dále se s odkazem na § 37 písm. a) a § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „přestupkový zákon“) zabýval povahou a závažností spáchaného přestupku. Pokud se jedná o význam zákonem chráněného zájmu a významu a rozsahu přestupku, žalobkyní vyvolaná porucha spočívající v pracích neoznámených vodoprávnímu úřadu omezila možnosti kontroly – žalobkyně neučinila oznámení vodoprávnímu úřadu, přestože tak učinila pro činnost podle vodního zákona v předchozích letech. Žalobkyně se v témže období minimálně dne 12. 12. 2018 při nepovolených pracích v korytě vodního toku řeky Sázavy dopustila přestupků podle § 125a odst. 1 písm. c), n) a r) vodního zákona, za což jí vodoprávní úřad v lednu 2019 pravomocně uložil pokutu ve výši 30 000 Kč. Přesto se žalobkyně nesnažila napravit situaci v Rabyni žádostí k vodoprávnímu úřadu. K naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona došlo z důvodu

nepodání žádosti o stavební úpravy vodního díla. Doba trvání protiprávního jednání je vymezena ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Žalobkyně nepožádala o dodatečné povolení stavebních úprav. Prvostupňový orgán dospěl hodnocením důkazů k prokázání viny žalobkyně. Společenská nebezpečnost vyplývá jednak ze zvláštní skutkové podstaty přestupku, jednak z nutnosti řádného nakládání s povrchovými vodami, které je upraveno zákonem již od roku 1870. Jednáním žalobkyně došlo k naplnění všech znaků přestupku ve smyslu § 5 přestupkového zákona. Žalobkyně porušila povinnost podle § 15 odst. 1 vodního zákona provedením vodního díla, k jehož změně, užívání i rušení je třeba stavební povolení vodoprávního úřadu podle § 108 odst. 1 stavebního zákona. Přestupku se dopustila jako stavební podnikatel tím, že provedla stavbu bez stavebního povolení. Vodoprávní úřad odkázal na § 20 odst. 2 přestupkového zákona upravující přičitatelnost jednání právnické osobě za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek. Pro určení druhu a výměry správního trestu přihlédl k okolnostem přitěžujícím (§ 40 přestupkového zákona) i polehčujícím (§ 39 přestupkového zákona). Žalobkyně dlouhodobě podniká v oblasti vodních děl, porušila zákon, skutek nespáchala, aby odvrátila nebezpečí. Práce neoznámila, ačkoliv této povinnosti v minulosti vždy dostála. Vodoprávní úřad nepřihlížel k poškození hráze ani komunikace. Ve prospěch žalobkyně vodoprávní úřad přihlédl k tomu, že se alespoň verbálně zajímala, zda objednatel stavbu ohlásil. Žalobkyně přestupek neoznámila, ale alespoň napomáhala při jeho objasňování. Vodoprávní úřad zůstal u pokuty ve výši 45 000 Kč, tj. při spodní hranici rozpětí do 500 000 Kč. K majetkovým poměrům žalobkyně vodoprávní úřad ověřil, že vlastní vodní elektrárnu. Pokuta proto není nepřiměřená ani likvidační.

29. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně blanketní odvolání, které následně doplnila. Namítla, že ze spisu nevyplývá, že spáchala přestupek. M. Š. mlčky přijal všechna obvinění, nicméně vodoprávní úřad se nezabýval rolí společnosti MICHAEL RANCH, jejímž jediným jednatelem je. Tato společnost má v pronájmu Nový nedvěžský rybník, který využívá k podnikatelským aktivitám. Její jednatel ujišťoval žalobkyni, že všechny podklady a povolení jsou v pořádku. Žalobkyně též nesouhlasila s výší pokuty a tím, že jsou jako přitěžující okolnosti brána jiná správní řízení. Okolnosti spáchání přestupku jsou popsány jen velmi zkráceně. Chybí hodnocení důkazů a odůvodnění je neurčité.
30. O odvolání žalobkyně žalovaný rozhodl **napadeným rozhodnutím**. Mimo jiné uvedl, že žalobkyně jako stavební podnikatel stavbou nového požeráku bez povolení či jiného opatření vodoprávního úřadu spáchala přestupek podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Pakliže při ústním jednání uvedla, že stavbu nového požeráku provedla na objednávku M. Š. a ten toto nerozpíral, přičemž nebyl předložen doklad, že stavbu objednala společnost MICHAEL RANCH, neměl vodoprávní úřad důkaz, že se společnost MICHAEL RANCH mohla dopustit přestupku. Žalovaný do jisté míry souhlasil, že hodnocení závažnosti přestupku vodoprávním úřadem není přesvědčivé. Zákonem chráněný zájem byl porušen tím, že žalobkyně provedla stavební práce bez stavebního povolení nebo oznámení vodoprávnímu úřadu. To představuje společensky nebezpečné jednání závažnějšího charakteru pro znemožnění kontroly stavebních prací. Především ale může provedená změna stavby ohrozit zájmy vlastníků sousedních pozemků. V případě změny vodního díla sloužícího k akumulaci a vzdouvání vody by mohla ohrožovat i bezpečnost sousedních pozemků a staveb. Pokud by se výměna nového požeráku projednala ve vodoprávním řízení, mohlo vyjít najevo, že je vzhledem ke špatnému stavebnímu stavu navazujícího vypouštěcího potrubí i hráze nevhodná a nebezpečná. I když se odkaz vodoprávního úřadu na jiné řízení se žalobkyní netýká povolování stavebních prací, lze z něj

dovodit, že žalobkyně se v nedávné minulosti dostala do konfliktu s vodním zákonem. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje odpovídající popis okolností spáchaného přestupku. K tíži žalobkyně nelze přičítat, že nepožádala o dodatečné povolení stavby nového požeráku, neboť to jde za vlastníkem vodního díla. Vodoprávní úřad výslovně neuvedl, z jakých důkazů vycházel, nicméně je zjevné, že Policie České republiky jako zhotovitele nového požeráku a nového vypouštěcího potrubí identifikovala žalobkyni. To potvrdil její jednatel při ústním jednání. Žalovaný souhlasil, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje upřesnění společenské nebezpečnosti jednání a že výše pokuty by měla být nižší než dříve stanovená, protože vodoprávní úřad nepřihlížel k možným souvislostem s narušením rybniční hráze. Vodoprávní úřad stanovil výši pokuty nejprve 50 000 Kč a později 45 000 Kč. Vodoprávní úřad se snažil rozhodnout dle závazného právního názoru zdejšího soudu. Přes nedostatky žalovaný nepovažuje prvostupňové rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Prvostupňové rozhodnutí žalovaný změnil ohledně výše uložené pokuty, kterou snížil na 40 000 Kč. Žalovaný doplnil odůvodnění o specifikaci společenské nebezpečnosti přestupku. Za přítěžující okolnost uznal odkaz vodoprávního úřadu na předchozí potrestání žalobkyně za porušování vodního zákona. Za polehčující okolnost označil, že se žalobkyně dotázala vlastníka rybníka na nezbytnost povolení k výměně požeráku.

Posouzení žaloby

31. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je nedůvodná.
32. Úvodem věcného posouzení žaloby soud upozorňuje na skutečnost, že žalobkyně v rámci žalobních bodů opakuje i tu část své argumentace, kterou zdejší soud již vypořádal v rozsudku č. j. 55 A 24/2021-21, přičemž ji shledal nedůvodnou. Závěry v něm obsažené byly přitom pro vodoprávní úřad a žalovaného v dalším řízení závazné (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalobkyně zajisté může při podání další žaloby proti rozhodnutí správního orgánu polemizovat s předcházejícími závěry zrušujícího rozsudku krajského soudu, nicméně musí jít o polemiku dostatečně přesvědčivou pro to, aby bylo vůbec přípustitelné, že by se krajský soud od svých dřívějších závěrů eventuálně odchýlil. Zpravidla by měla žalobkyně argumentovat novými skutkovými zjištěními nebo důkazními prostředky, změnou judikatury nebo právní úpravy, či alespoň na předchozí závěry soudu reagovat. Prosté opakování již jednou vypořádané argumentace nestačí.
33. V projednávané věci přitom žalobkyně znovu staví svou obhajobu převážně na tom, že byla stavebním podnikatelem ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, a nikoliv stavebníkem ve smyslu § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. Tato otázka ovšem na posouzení její přestupkové odpovědnosti vliv nemá.
34. Podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako stavební podnikatel dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 108 provede stavbu nebo změnu stavby bez stavebního povolení, veřejnoprávní smlouvy, oznámeného certifikátu autorizovaného inspektora nebo v rozporu s nimi.
35. Podle § 108 odst. 1 stavebního zákona se stavební povolení vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

36. Podle § 15 odst. 1 věty první vodního zákona je třeba k provedení vodních děl, k jejich změnám a změnám jejich užívání, jakož i k jejich zrušení a odstranění povolení vodoprávního úřadu.
37. Již ze samotné zákonné definice skutkové podstaty přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona vyplývá, že se tohoto přestupku může dopustit právě a pouze *stavební podnikatel* provedením stavby bez příslušného povolovacího aktu. Žalobkyně přitom byla uznána vinnou jako *stavební podnikatel*, přičemž nenamítá, že jím není. Naopak tuto skutečnost potvrzuje.
38. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně argumentaci domýšlel, neboť tím by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova zástupce [srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS].
39. Jak podaná žaloba, tak její doplnění v replice převážně nepředstavují ucelenou argumentaci přesně mířící proti závěrům žalovaného, nýbrž spíše obsahují porůznu vznášené námitky, z nichž ne vždy jasně vyplývá relevantní souvislost s otázkou viny žalobkyně a uloženým trestem. Z obsahu správního spisu vyplývá, že jednatel žalobkyně učinil doznání o skutkových okolnostech provedení stavby, nicméně rozhodnutí správních orgánů (především vodoprávního úřadu) byla několikrát rušena z důvodu pochybení spočívajících především v nedostatečném či zkratkovitém odůvodnění, nikoliv v nevině žalobkyně jako takové.
40. Smyslem přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona je potrestání stavebního podnikatele za provedení stavby bez příslušného povolení. Zákonodárce vycházel z toho, že stavební podnikatel je profesionál, a proto musí nést odpovědnost za to, že jinému svou prací umožnil realizaci stavby bez příslušného povolovacího aktu, a tedy v rozporu s právem předpokládaným postupem. Provádění staveb je navíc vázanou živností ve smyslu přílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro jejíž provádění musí být splněny příslušné kvalifikační požadavky. Těmi je příslušné vzdělání a délka praxe nebo autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autORIZAČNÍ zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nelze proto přijmout argumentaci žalobkyně, že nebyla objednatelstavby řádně informována o jejích právních náležitostech. Již z existence skutkové podstaty tohoto přestupku vyplývá, že se stavební podnikatel musí zajímat o to, zda má pro provedení stavby nebo vodního díla objednatel potřebná povolení. Vodoprávní úřad správně poukázal na to, že v jiném konkrétním případě žalobkyně o nutnosti povolení od vodoprávního úřadu věděla. Z obsahu správního spisu přitom plyne, že žalobkyně se v průběhu předcházejícího řízení vyjádřila v tom smyslu, že se zajímala, zda existují nutná povolení k provedení opravy požeráku a že byla ujištěna, že všechny podklady a povolení jsou v pořádku. Plyne z toho tedy, že si i v tomto případě byla vědoma toho, že je potřeba povolovací akt, ale spoléhala se pouze na ujištění, že stavbu lze realizovat. Jednatel žalobkyně též prohlásil, že se v oboru vodních děl pohybuje dlouhá desetiletí.
41. Žalobkyně též namítá, že nebylo zahájeno správní řízení se stavebníkem, za kterého považuje společnost MICHAEL RANCH. K tomu soud předně uvádí, že žalobkyně nemá veřejné subjektivní právo domáhat se, aby byl někdo potrestán za přestupek (srov. závěry

rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS). Soud nicméně z předloženého spisového materiálu ověřil, že vodoprávní úřad považoval za stavebníka M. Š., nikoliv společnost MICHAEL RANCH, a proto proti němu jakožto fyzické osobě vedl řízení o přestupcích podle § 178 odst. 2 písm. e) stavebního zákona (provedení stavby v rozporu s § 108 stavebního zákona bez stavebního povolení) a § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona (nakládání s povrchovými vodami podle § 8 odst. 1 vodního zákona bez povolení k nakládání s povrchovými vodami). Tím bylo zásadě rovnosti před zákonem učiněno zadost, neboť vodoprávní úřad správně postihl jak stavebního podnikatele, tak stavebníka. Soud se proto již dále nezabýval tím, zda byl stavebníkem M. Š. jakožto fyzická osoba, nebo společnost MICHAEL RANCH, jíž je dotyčný jednatelem a většinovým společníkem, a která tak patrně spravuje jeho majetek. Tyto otázky totiž nijak nesouvisejí s projednávanou věcí a s ochranou veřejných subjektivních práv žalobkyně.

42. S naplněním skutkové podstaty přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona nijak nesouvisí ani otázka, zda si stavební práce od žalobkyně objednala společnost MICHAEL RANCH, nebo fyzická osoba M. Š. Ať by byl stavebníkem kdokoli, nic by to nemohlo změnit na žalobkyní nerozporované skutečnosti, že dané vodní dílo vyžadovalo stavební povolení vodoprávního úřadu. Žalobkyně ani netvrdí, že by z toho mohla vyplývat polehčující okolnost pro účely rozhodování o výši uložené pokuty. Stejně tak nejsou součástí skutkové podstaty uvedeného přestupku jeho účinky.
43. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že se žalovaný nezabýval tím, proč byla odmítnuta žalobkyní oficiálně předložená projektová dokumentace „*k opravě poruchy hráze*“ od Ing. O. S. Ze žaloby není zřejmé, jaký význam by měla mít projektová dokumentace „*k opravě poruchy hráze*“ pro prvostupňové a napadené rozhodnutí (patrně jde o projektovou dokumentaci, která měla být dle obsahu spisu zajištěna žalobkyní po výměně požeráku a zborcení hráze pro opravu, kterou žalobkyně provedla v první polovině roku 2019). Žalobkyně projektovou dokumentaci poprvé předkládala až při jednání soudu, ačkoliv soud v rozsudku č. j. 55 A 24/2021-21 shledal související námitku nedůvodnou a nejasnou. Dlužno dodat, že v prvostupňovém rozhodnutí vodoprávní úřad sice upozornil, že žalobkyně nepodala žádost o dodatečné povolení stavebních úprav, nicméně z toho již nedovožoval žádné pro žalobkyni nepříznivé důsledky, a to ani co se týče výše uloženého správního trestu. Navíc k tomu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně uvedl, že k tíži žalobkyně nelze přičítat, že nepožádala o dodatečné povolení stavby, protože nepodání takové žádosti jde především za vlastníkem vodního díla. Trestaný skutek se navíc týká prvotní změny stavby (nahrazení dřevěného požeráku betonovým), a nikoliv pozdější stavební činnosti související s opravou hráze, jíž se zmiňovaná projektová dokumentace týkala.
44. Obdobně žalobkyně znovu zopakovala námitku, že po celou dobu přestupkového řízení nebyl vyslechnut M. Š., aniž by blíže upřesnila, v čem mohl být tento výslech důležitý pro její obhajobu. Z podání žalobkyně ze dne 27. 10. 2020 se jeví, že důkazní návrhy žalobkyně směřovaly zejména k otázce příčinné souvislosti mezi stavbou nového požeráku a zborcením hráze rybníka, což je skutečnost pro projednávanou věc nerozhodná. V návaznosti na zrušující rozsudek č. j. 55 A 24/2021-21 se vodoprávní úřad a žalovaný otázkou této příčinné souvislosti již dále nezabývali, v čemž žalovaný pak v napadeném rozhodnutí navíc shledal důvod pro snížení výše uložené pokuty. Pro prokázání naplnění skutkové podstaty proto nebyl tento výslech nezbytný.

45. Nedůvodnou je rovněž dílčí žalobní námitka, ve které žalobkyně bez dalšího opakuje, že absentuje příčinná souvislost mezi jednáním a škodou, která dle žalobkyně nevznikla. Otázka vzniklé škody opět nesouvisí se skutkovou podstatou přestupku podle § 181 odst. 1 písm. f) stavebního zákona. Tou je provedení stavby vyžadující stavební povolení ve smyslu § 108 stavebního zákona stavebním podnikatelem bez tohoto povolení, přičemž výše škody není v definici skutkové podstaty nijak zmiňována. Způsobená škoda, popřípadě její rozsah, může být rozhodující pro posouzení povahy a závažnosti přestupku [srov. § 38 písm. b) přestupkového zákona]. Žalobní námitka je však poněkud nesrozumitelná v tom, že kdyby snad žalovaný prokázal příčinnou souvislost mezi jednáním žalobkyně spočívajícím v nepovolené stavbě nového požeráku (tj. výpusti rybníka) a následným protržením hráze rybníka, jednalo by se bezpochyby o přítěžující okolnost ve smyslu § 40 přestupkového zákona svědčící o tom, že žalobkyně zasluhuje přísnější potrestání za spáchaný přestupek. Vodoprávní úřad a žalovaný nicméně od zkoumání příčinné souvislosti upustili, z čehož měla žalobkyně výhodu v podobě nižší výše uložené pokuty za spáchaný přestupek.
46. S otázkou právní úpravy polehčujících a přítěžujících okolností souvisí rovněž poukaz vodoprávního úřadu na dřívější přestupky spáchané žalobkyní.
47. Podle § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména k přítěžujícím a polehčujícím okolnostem [písm. c)] a u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti [písm. g)].
48. Podle § 40 písm. c) přestupkového zákona jako k přítěžující okolnosti se přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal přestupek opakovaně.
49. Je proto zjevné, že žalovaný byl při ukládání správního trestu povinen přihlédnout ke všem okolnostem vztahujícím se k povaze činnosti žalobkyně jakožto právnické osoby, které mu jsou známy. V opačném případě by žalovaný porušil základní zásadu správního trestání, kterou je individualizace správního trestu s ohledem na osobu konkrétního pachatele. Vodoprávnímu úřadu proto nelze vytýkat, že v prvostupňovém rozhodnutí odkázal na jiné své rozhodnutí ze dne 30. 6. 2014, č. j. VOD 235-10151/2014, z něhož má vyplývat právní vědomí žalobkyně o nutnosti oznámení některých činností vodoprávnímu úřadu. Totéž platí pro jiné rozhodnutí vodoprávního úřadu, které sice není v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí konkretizováno datem vydání a číslem jednacím, nicméně vodoprávní úřad alespoň uvedl konkrétní skutek (nepovolené práce v korytě vodního toku řeky Sázavy v období minimálně dne 12. 12. 2018) a jeho kvalifikaci jako přestupek podle § 125a odst. 1 písm. c), n) a r) vodního zákona, za který vodoprávní úřad uložil pokutu ve výši 30 000 Kč.
50. Vodoprávnímu úřadu lze sice částečně vytknout, že neučinil součástí správního spisu kopie těchto rozhodnutí. Žalobkyně nicméně nenamítala, že by kvůli tomu bylo pro ni napadené rozhodnutí nesrozumitelné. Z povahy věci se jedná o rozhodnutí, která musela být žalobkyni známa, protože je její jednatel cituje včetně čísel jednacích ve svém odporu proti příkazu ze dne 8. 12. 2019. Soud proto v tomto dílčím pochybení neshledal vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost prvostupňového a napadeného rozhodnutí.
51. Žalobkyně taktéž jen velice obecně namítala, že je napadené rozhodnutí postaveno na domněnkách bez dostatečné specifikace společenské nebezpečnosti jednání. NSS v rozsudku ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, konstatoval, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo

vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši (§ 68 odst. 3 správního řádu z roku 2004).“ Nesouhlas žalobkyně se závěry žalovaného však nemůže být důvodem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí.

52. Podle § 5 přestupkového zákona je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
53. Soud se nemohl ztotožnit s námitkou, že *společenská škodlivost* žalobkyní spáchaného přestupku nebyla správními orgány nijak specifikována. Především vodoprávní úřad v prvostupňovém rozhodnutí popsal, že provedením stavby bez povolení žalobkyně omezila možnost kontroly prací ze strany vodoprávního úřadu, a připomněl jiný přestupek spáchaný žalobkyní v prosinci 2018. Dále vodoprávní úřad připomněl nutnost regulace nakládání s vodami a skutečnost, že žalobkyně v minulosti své ohlašovací povinnosti na úseku vodního zákona vždy řádně plnila. Rovněž zohlednil, že se žalobkyně alespoň verbálně zajímala o otázku nezbytnosti povolení stavby od vodoprávního úřadu a přispěla k objasnění přestupku. Žalovaný posléze tyto závěry dále rozvinul tím, že zdůraznil rovněž nutnost ochrany veřejných i soukromých zájmů v okolí vodního díla a především bezpečnost sousedních pozemků a staveb. Podle soudu je proto z odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí v jejich vzájemném souhrnu dostatečně patrné, v čem správní orgány spatřovaly společenskou škodlivost. S ohledem na skutkový a právní stav projednávané věci je takový popis plně postačující.
54. Stejně tak se soud neztotožnil se žalobní námitkou, že popis skutku je ve výroku prvostupňového rozhodnutí stále nepřesný. Vodoprávní úřad v souladu se závazným právním názorem obsaženým v rozsudku zdejšího soudu č. j. 55 A 24/2021-21 odstranil dřívější nepřesnost spočívající v nepochopení, že požerák a vypouštěcí zařízení rybníka jsou jednou a toutéž stavbou, a výrok prvostupňového rozhodnutí je nyní dostatečně určitý. Vodoprávní úřad označil parcelní čísla pozemků, na kterých byla stavba provedena, stručně popsal stavbu a odkázal na porušená ustanovení stavebního a vodního zákona včetně přibližného časového vymezení, kdy se skutek stal. Výrok neobsahuje odkaz na následný havarijní stav rybníční hráze. V rozsahu obecnosti této žalobní námítky soud proto uzavírá, že výroku prvostupňového rozhodnutí není co vytknout.
55. Stejně tak nelze souhlasit s povšechnými námitkami žalobkyně, že napadené rozhodnutí je postavené na domněnkách, a nikoliv na vlastním hodnocení důkazů. Prvostupňové i napadené rozhodnutí obsahují souhrn podstatného obsahu správního spisu, přičemž žalobkyně se ke skutku doznala. Soud se neztotožňuje s názorem žalobkyně, že spisová dokumentace neobsahuje žádný relevantní důkaz prokazující její vinu. Vyjádření obce Rabyně bylo pouze jedním z podkladů, které dokládají, že žalobkyně na základě objednávky vlastníka rybníku provedla stavbu nového betonového požeráku na podzim roku 2018. Totéž je potvrzeno také odporem žalobkyně a vyjádřením jejího jednatele při jednání dne 22. 1. 2020. V souladu s tím je rovněž telefonické sdělení Policie České republiky o výpovědi jednatele žalobkyně, pokud jde o dobu provedení stavebních prací. Ze záznamu vodoprávního úřadu o místním šetření ze dne 2. 7. 2019 pak plyne, že v blízkosti hráze byl osazen nový betonový požerák, že pro jeho výměnu nebylo vodoprávním úřadem vydáno stavební povolení a že vodoprávní úřad zahájil řízení o odstranění stavby. Na základě těchto

podkladů lze proto mít za prokázané, že žalobkyně provedla v období září až října 2018 nepovolenou změnu stavby (stavební úpravu) vodního díla – Nového nedvěžského rybníka spočívající ve stavbě nového vypouštěcího zařízení (betonového požeráku).

56. Nelze proto souhlasit se žalobkyní, že správní spis neobsahuje důkazy o spáchání přestupku, z něhož byla prvostupňovým a napadeným rozhodnutím uznána vinnou. Vodoprávnímu úřadu, který je speciálním stavebním úřadem podle § 15 odst. 1 písm. d) stavebního zákona příslušným k vydání stavebního povolení ke změně stavby vodního díla podle § 15 odst. 1 vodního zákona [§ 104 odst. 2 písm. c) a § 106 odst. 1 vodního zákona], je skutečnost, že pro stavbu nového požeráku nebylo vydáno stavební povolení, známa z vlastní úřední činnosti. Z toho důvodu také přistoupil k zahájení řízení o odstranění stavby (betonového požeráku a položeného nového vypustního potrubí) a následně vydal rozhodnutí o jejím odstranění.
57. Jak uvedl vodoprávní úřad v prvostupňovém rozhodnutí s odkazem na § 20 odst. 2 přestupkového zákona, v případě odpovědnosti právnické osoby za přestupek platí objektivní odpovědnost, která vzniká bez ohledu na zavinění fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Žalobkyně nenamítá, že u ní byly splněny předpoklady pro zproštění se odpovědnosti, tedy že by prokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které po ní bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila. Případné liberační důvody dle § 21 odst. 1 přestupkového zákona musí tvrdit a prokázat obviněný z přestupku (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2014, č. j. 9 A 39/2011-44). Pokud jednatel žalobkyně ve vyjádření při jednání dne 22. 1. 2020 uvedl, že se vlastníka, respektive jeho zástupce, ptal, zda oprava podléhá nějakému ohlášení, a že mu žádnou listinu týkající se výměny požeráku nedal a ujistil ho, že je vše v pořádku, soudu nezbyvá než souhlasit s názorem žalovaného, že žalobkyně jako stavební podnikatel se nemůže zprostit své odpovědnosti pouze tím, že se nechá v obecné rovině ujistit vlastníkem vodního díla, že je vše v pořádku, aniž by si nechala předložit vydané pravomocné stavební povolení.
58. Konečně nelze z podané žaloby seznat, co měla žalobkyně na mysli námitkou, že žalovaný při dovozování polehčující okolnosti zpochybňuje svou vlastní argumentaci. Stejně není z repliky zřejmé, jak měl žalovaný dále zkoumat propojení jednotlivých osob v celé kauze a jaké by z toho měly pro žalobkyni plynout polehčující okolnosti. Žalobkyně byla potrestána za to, že jako stavební podnikatel provedla stavební práce bez příslušného povoloovacího aktu. Na tom vůbec nic nemůže změnit otázka případné odpovědnosti stavebníka ani určení, zda je stavebníkem fyzická osoba M. Š., nebo právnická osoba MICHAEL RANCH (srov. výše). Žalobkyně zde pouze obecně odkazuje na zásadu, že v pochybnostech měl žalovaný rozhodovat v její prospěch. V této souvislosti lze připomenout závěry usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, že „[l]íčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“ I v projednávané věci proto nelze na základě takto obecně koncipovaných výtek konstatovat nezákonnost či nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Zajisté si lze představit, že by odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí mohla být podrobnější či preciznější, to však

samo o sobě nemůže být důvodem pro jejich zrušení správním soudem (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 As 211/2017-47).

Závěr a náklady řízení

59. Vzhledem k tomu, že žalobní body nejsou důvodné, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
60. Soud neprovedl důkaz znaleckým posudkem, který měl prokazovat vady hráze již před provedením výměny požeráku, projektovou dokumentací ani listinami, které měly prokazovat, která osoba byla stavebníkem, navrženými žalobkyní při jednání. Provedení těchto důkazů by totiž nemohlo nic změnit na výše uvedených závěrech soudu, neboť jimi měly být prokázány skutečnosti, které jsou z hlediska spáchání přestupku dle prvostupňového rozhodnutí a uloženého trestu nerozhodné (zborcení hráze, existence projektové dokumentace nebo osoba stavebníka).
61. O náhradě nákladů účastníků řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšný žalovaný pak nemá v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení nárok, protože mu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné další náklady nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. března 2024

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
předseda senátu